

GEMEENTE LEEUWARDEN

Sport in Leeuwarden 2010 - 2016

Resultaten van de wijkenquête 2016

Rapportage & Statistiek & Onderzoek

April 2017

Inleiding

Eind 2016 is voor de vierde keer in het kader van de Sociale Index Leeuwarden een wijkenquête uitgezet, dit keer onder ruim 8.000 mensen. Hierbij was het streven een zodanige respons te halen per wijk of dorp, om op wijk- of dorp niveau redelijk betrouwbare uitspraken te kunnen doen voor de verschillende onderwerpen die opgenomen zijn in de vragenlijst. De totale respons komt uit op 2014, dat is ruim 25% en is gemiddeld 62 vragenlijsten per wijk/dorp. Wijken waarvan bekend is dat inwoners relatief minder responderen op vragenlijsten kregen relatief meer vragenlijsten toegestuurd. Door weging toe te passen naar wijk, huishouden en woningtype heeft wel iedere wijk haar 'rechtmatige' aandeel in de totaalkomsten gekregen. In de volgende kleine wijken lag de respons laag: Wielenpôle (26 stuks), Blitsaerd (44), Schepenbuurt (30), Techum 38 en Wytgaard (44). De hoogste respons was in Grou e.o., Vossepark & Helicon, Heechterp en Camminghaburen, waar de respons meer dan 80 stuks bedroeg.

Bij 95% betrouwbaarheid is voor heel Leeuwarden de afwijkingmarge 1,7%. Bij een uitkomst van bijvoorbeeld 40% ligt deze in werkelijkheid tussen $40\% - 1,7\% = 38,3\%$ en $40\% + 1,7\% = 41,7\%$. Een wijk heeft een gemiddelde afwijkingmarge van 10%. Bij een zelfde uitkomst van bijvoorbeeld 40% ligt deze in werkelijkheid tussen de 30% en de 50%. Bij de toegepaste vier jaar gemiddelden ligt de afwijkingmarge zo rondom de 5%. Dan ligt de range bij een uitkomst van 40% dus tussen de 35%-45%.

Tabellen en grafieken

In de jongste resultaten van 2016 zijn ook die van de wijk-enquêtes van 2010, 2012 en 2014 meegenomen. Bovendien zijn voor **het eerst ook gegevens per wijkteamgebied** opgenomen. De volgende onderwerpen worden nader belicht in tabellen en grafieken:

- 1a. *Minimaal één maal sporten per maand door volwassenen per wijk 2010 – 2016*
- 1b. *Minimaal één maal sporten per week door volwassenen per wijkteamgebied in 2016*
- 2a. *Minimaal één maal sporten per maand door kinderen per wijkteamgebied in 2016*
- 2b. *Minimaal één maal sporten per maand door kinderen per wijk 2010 – 2016*
3. *Leeftijd van kinderen en sportfrequentie 2016*
- 4a. *Vrijwilligerswerk bij een sportvereniging per wijk 2010 – 2016*
- 4b. *Vrijwilligerswerk bij een sportvereniging per wijkteam gebied in 2016*
- 5a. *Sportdeelname van volwassenen en het inkomen 2016*
- 5b. *Sportdeelname naar inkomen en wijkteam gebied in 2016*
6. *Sportdeelname van volwassenen en het rondkomen 2016*
7. *Sportdeelname van volwassenen en het opleidingsniveau 2016*
8. *Sportdeelname van volwassenen en de gezinssamenstelling 2016*
9. *Sportdeelname en de hoofdbezigheid 2016*
10. *Sportdeelname van volwassenen en eenzaamheid 2016*
11. *Sportdeelname van volwassenen en gezondheid 2016*
12. *Sportveldjes en voetbalkooien gebruik, aanwezigheid en rapportcijfer per wijkteamgebied*

Uitkomsten

In Leeuwarder sport 57% van de volwassenen van 1 of meer keren per week. Het gaat hierbij om het gemiddelde over de volgende vier jaren: 2010, 2012, 2014 en 2016. Dit heet het vier-jaar-gemiddelde. Dit wordt toegepast om de betrouwbaarheid van de cijfers te vergroten. Uitschieters worden zo ook geneutraliseerd. Bij de kinderen ligt dit vier-jaar-gemiddelde op 70%. Dit is 13% hoger.

Van een duidelijk ontwikkeling over de vier jaren heen is geen sprake want het blijft op een zelfde niveau van gemiddeld 57% en beweegt zich tussen de 54% en 60% in de periode 2010 - 2016.

De sportfrequentie waarbij 1 of meer keren per week wordt gesport heeft in de leeftijdscategorie van 12 t/m 17 jaar de hoogste score van 88%. Weinig kinderen in de die leeftijdscategorie sporten volgens de ouders minder dan één keer per maand (7%). Vanaf de leeftijdsgroep 18 jaar neemt het minder dan één keer per maand sporten sterk toe van 9% naar 39%. In de **wijkteamgebieden Noord, Noord Oost en Oud Oost** is de sportdeelname het kleinste. In **West** wordt relatief veel en vaak aan sport gedaan door volwassenen. In de wijkteam gebieden **Zuid Oost en het Dorpenteamgebied** wordt het vaakst gesport door de thuiswonende kinderen en in de gebieden **Noord en Centrum Oost** het minste.

In de volgende wijken wordt boven de 60% van de volwassenen 1 keer of vaker gesport: **Blitsaerd, Transvaalwijk, Oranjewijk, Zuiderburen, Goutum, Techum, Vossepark/Helicon en de Vogel-& Muziekwijk**. In de **Wielenpôle, Heechterp, Bilgaard en de Vrijheidswijk** wordt het minst vaak gesport. Bij de thuiswonende kinderen wordt het minste gesport in Heechterp, Wielenpôle, Achter de Hoven, Schieringen en Oldegalileën.

In de dorpen wordt aanzienlijk vaker aan **vrijwilligerswerk bij een sportvereniging** gedaan dan in de wijken van de stad. In de dorpen wordt gemiddeld door 22% dit soort vrijwilligerswerk gedaan, terwijl dit in de stadswijken 8% is.

Er is een verband tussen de hoogte van het **inkomen** en de frequentie van sporten. Hoe hoger het **inkomen** des te vaker men deelneemt aan sportactiviteiten. Van inkomens tot € 1000 is het vaker dan 1 maal in de week sporten 41%; bij inkomens boven de € 3700 gaat dat percentage naar de 67%. Bij het "**niet rond kunnen komen**" zien we dit patroon nog duidelijker. En ook bij het **opleidingsniveau** zien we dit zelfde patroon zich aftekenen.

Bij de verschillende vormen van gezinssamenstelling zien we dat de **alleenstaanden** met 50% het minst frequent sporten en het vaakste niet sporten (39%).

De niet-sporters komen het minst vaak (24%) voor bij de **werkenden** en het vaakst bij mensen met een **bijstandsuitkering** (41%) en **werklozen/arbeidsongeschikten** (45%). Het omgekeerde geldt ook.

Sport en eenzaamheid en sport en gezondheid. De eenzamen en zij die ongezond zijn sporten minder vaak, dan de niet-eenzamen en zij die zichzelf gezond achten.

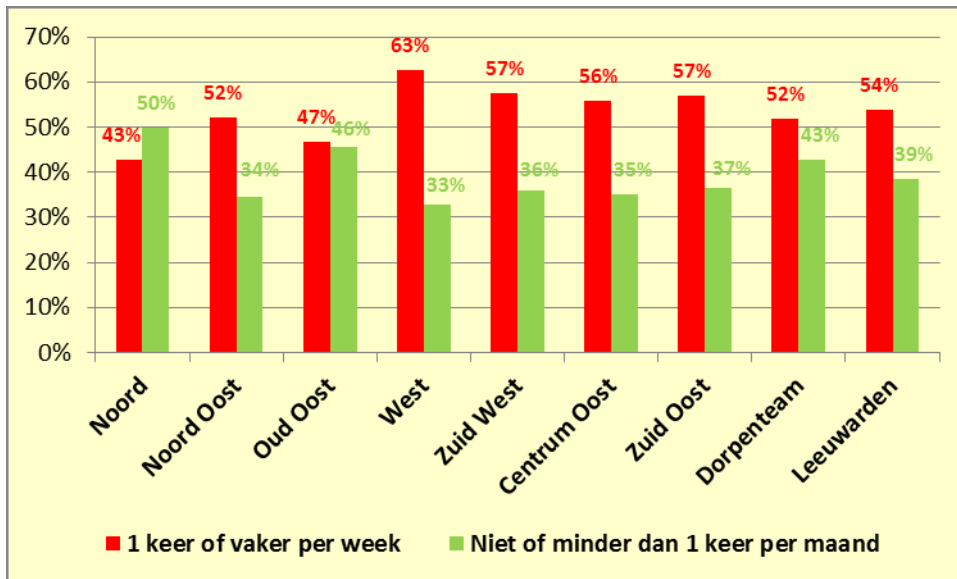
1a. Minimaal één maal sporten per week door volwassenen per wijk 2010 - 2016

In Leeuwarder sporten 57% van de volwassenen minstens één maal in de week; bij de kinderen ligt dit gemiddeld met 70% ruim 13% hoger. Het gaat hier om 1x of vaker per week sporten.

	1 maal in de week of vaker sporten					4 jaarsgem.
	sportdeelname volwassenen					
	2010	2012	2014	2016		
10: Binnenstad	54%	58%	61%	58%	58%	
20: Transvaalwijk & Rengerspark	56%	58%	51%	76%	61%	
21: Bilgaard & Havankpark e.o.	45%	52%	46%	37%	45%	
22: Vrijheidswijk	43%	48%	47%	42%	45%	
23: Lekkum e.o.	62%	65%	58%	53%	59%	
24: Blitsaerd	66%	68%	69%	59%	65%	
30: Oldegalileën & Bloemenbuurt	57%	58%	52%	42%	52%	
31: Tjerk Hiddes & Cambuursterhoek	50%	56%	52%	43%	50%	
32: Vlietzone	54%	62%	56%	52%	56%	
33: Oranjewijk & Tulpenburg	68%	71%	58%	52%	62%	
34: Heechterp	34%	54%	45%	45%	44%	
35: Schieringen	45%	53%	51%	34%	46%	
36: Camminghaburen	57%	60%	61%	59%	59%	
40: Achter de Hoven	33%	58%	52%	52%	49%	
41: Schepenbuurt	24%	70%	44%	45%	46%	
42: Wielenpôlle	26%	28%	20%	25%	25%	
43: Huizum-Oost	46%	50%	59%	43%	49%	
44: Huizum-West	49%	52%	61%	59%	55%	
45: Aldlân	45%	58%	52%	46%	50%	
46: Nijlân	46%	56%	63%	55%	55%	
50: Zuiderburen	58%	63%	64%	69%	63%	
51: Wirdum & Swichum e.o.	53%	49%	60%	58%	55%	
52: Wytgaard e.o.	51%	55%	44%	55%	51%	
53: Goutum e.o.	72%	71%	58%	69%	68%	
54: Techum	54%	66%	70%	66%	64%	
61: Vossepark & Helicon	52%	65%	72%	61%	62%	
62: Vogelwijk & Muziekwijk	61%	71%	52%	62%	62%	
63: Valeriuskwartier & Magere weide	58%	47%	61%	58%	56%	
64: Westeinde	51%	58%	56%	58%	56%	
70: Wergea & Warten e.o.			34%	57%	46%	
71: Reduzum e.o.			55%	62%	58%	
72: Grou e.o.			44%	54%	49%	
73: Jirnsum e.o.			54%	44%	49%	
1: Leeuwarden	58%	60%	55%	54%	57%	

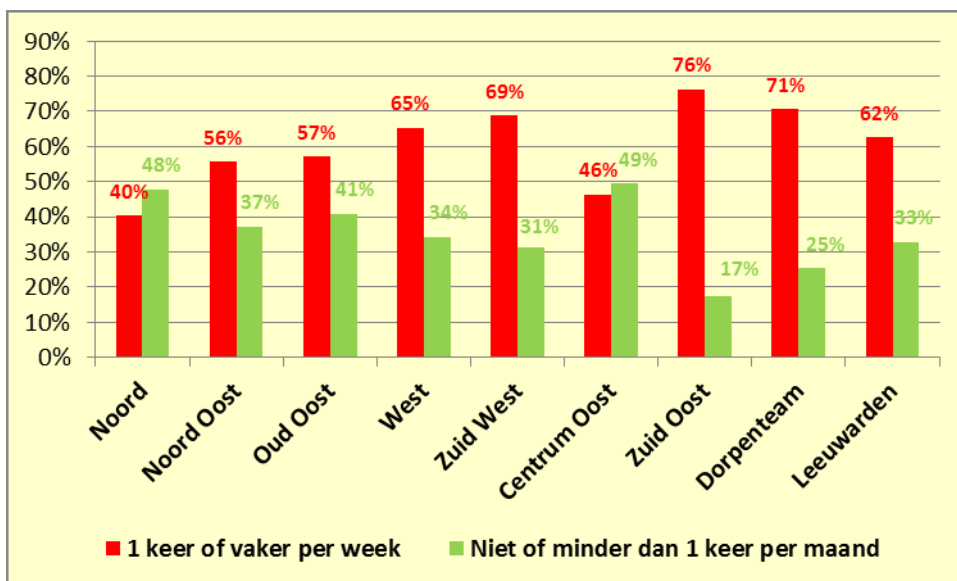
Bron wijkenquêtes 2010, 2012, 2014, 2016. Noot: De gegevens van de Wielenpôlle zijn niet voldoende betrouwbaar vanwege de geringe respons. Het vier-jaar-gemiddelde (in de laatste kolom) is het meest betrouwbare beeld van de sportdeelname van volwassenen in de wijken. Hierbij zitten onder de 50% de volgende wijken/dorpen Grou, Jirnsum, Wergea/Warten, Huizum Oost, Wielenpôlle, Schepenbuurt, Achter de Hoven, Schieringen, Heechterp, Vrijheidswijk en Bilgaard. Door volwassenen wordt relatief het meest gesport in Goutum, Blitsaerd, Techum, Vossepark, Vogel & Muziekwijk, Zuiderburen en de Oranjewijk.

1b. Minimaal één maal sporten per week door volwassenen per wijkteamgebied 2016

Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage, Statistiek en Onderzoek 2017. In wijkteamgebied Noord is het aandeel volwassenen dat niet of minder dan 1 keer per maand sport groter dan het aandeel volwassenen dat minimaal 1 keer per week actief is op het sportgebied. Bij alle andere gebieden is het minimaal 1 keer per week sporten groter dan niet of nauwelijks sporten. In de wijkteam gebieden Noord, Noord Oost en Oud Oost is de sportdeelname van de volwassenen het kleinste. In West wordt relatief veel en vaak aan sport gedaan door volwassenen.

2a. Minimaal één maal sporten per week door kinderen per wijkteamgebied 2016

Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage, Statistiek en Onderzoek 2017. In wijkteamgebied Noord en Centrum Oost is het aandeel van de inwonende kinderen dat niet of minder dan 1 keer per maand sport groter dan het aandeel inwonende kinderen dat minimaal 1 keer per week actief is op het sportgebied. Bij alle andere gebieden is het minimaal 1 keer per week sporten groter dan niet of nauwelijks sporten. In de wijkteam gebieden Zuid Oost en het Dorpenteam gebied wordt het vaakst gesport door de inwonende kinderen. In de gebieden Noord en Centrum Oost het minste.

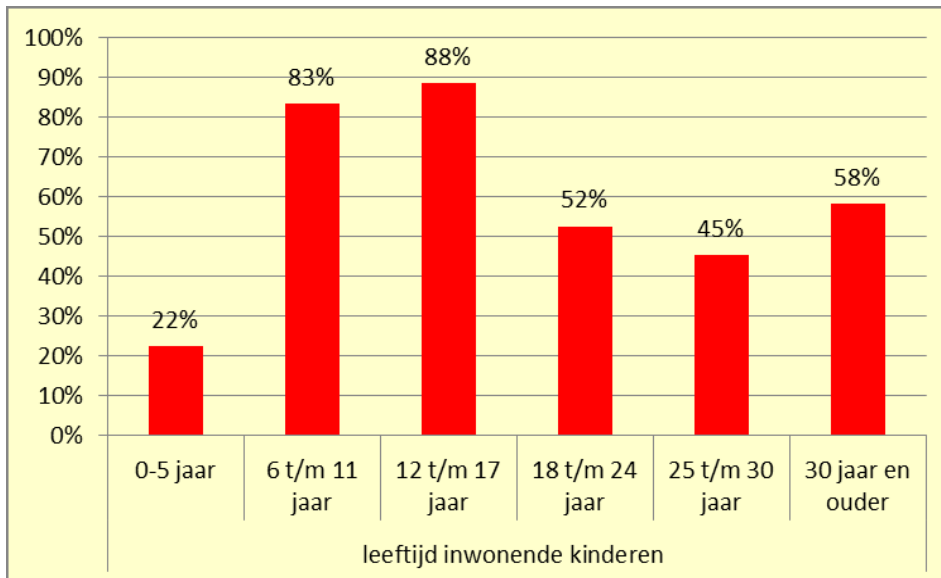
2b. Minimaal één maal sporten per week door kinderen per wijk 2010 - 2016

	1 maal in de week of vaker sporten				4 jaarsgem.
	sportdeelname kinderen				
	2010	2012	2014	2016	
10: Binnenstad	100%	46%	79%	42%	67%
20: Transvaalwijk & Rengerspark	82%	73%	91%	86%	83%
21: Bilgaard & Havankpark e.o.	81%	61%	56%	50%	62%
22: Vrijheidswijk	68%	87%	75%	56%	71%
23: Lekkum e.o.	86%	95%	52%	86%	80%
24: Blitsaerd	75%	76%	84%	84%	80%
30: Oldegalileën & Bloemenbuurt	71%	50%	41%	75%	59%
31: Tjerk Hiddes & Cambuursterhoek	61%	75%	79%	38%	63%
32: Vlietzone	73%	63%	29%	75%	60%
33: Oranjewijk & Tulpenburg	83%	34%	61%	62%	60%
34: Heechterp	66%	25%	59%	32%	45%
35: Schieringen	67%	65%	76%	19%	57%
36: Camminghaburen	81%	72%	72%	66%	73%
40: Achter de Hoven	55%	71%	54%	42%	56%
41: Schepenbuurt	100%	89%	60%	58%	77%
42: Wielenpôle	61%	0%	100%	57%	55%
43: Huizum-Oost	54%	69%	73%	70%	66%
44: Huizum-West	69%	74%	46%	75%	66%
45: Aldlân	70%	72%	85%	67%	73%
46: Nijlân	82%	59%	76%	50%	67%
50: Zuiderburen e.o.	79%	80%	71%	85%	79%
51: Wirdum & Swichum e.o.	80%	81%	76%	78%	79%
52: Wytgaard e.o.	71%	86%	62%	79%	74%
53: Goutum e.o.	90%	75%	63%	72%	75%
54: Techum	77%		64%	65%	69%
61: Vossepark & Helicon	81%	86%	74%	73%	78%
62: Vogelwijk & Muziekwijk	71%	81%	78%	72%	75%
63: Valeriuskwartier & Magere weide	84%	64%	48%	60%	64%
64: Westeinde	76%	64%	76%	59%	69%
70: Wergea & Warten e.o.			83%	70%	76%
71: Reduzum e.o.			72%	69%	70%
72: Grou e.o.			59%	77%	68%
73: Jirnsum e.o.			80%	76%	78%
1: Leeuwarden		72%	69%	68%	70%

Bron wijkenquêtes 2010, 2012, 2014, 2016. Noot: De gegevens van de Wielenpôle zijn niet voldoende betrouwbaar vanwege de geringe aantallen/respons. Het vierjaar gemiddelde (in de laatste kolom) is het meest betrouwbare beeld van de sportdeelname van kinderen in de wijken. Hierbij zitten onder de 60% de volgende wijken/dorpen Wielenpôle, Achter de Hoven, Schieringen, Heechterp en Oldegalileën. Het meest door kinderen wordt gesport in Transvaalwijk, Lekkum, Blitsaerd, Zuiderburen, Wirdum/Swichum, Vossepark en Jirnsum.

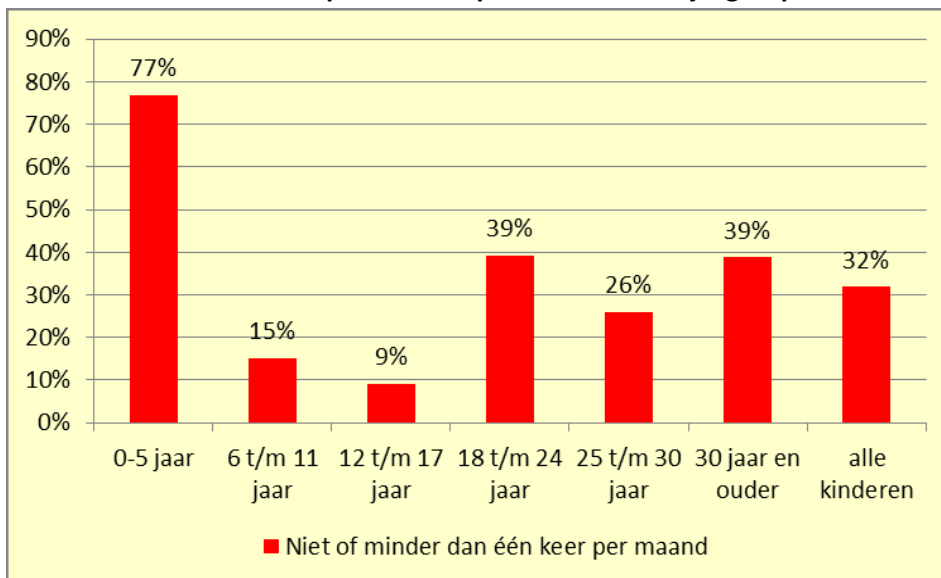
3. Leeftijd kinderen en sportfrequentie 2016

1 keer of meer per week sporten naar leeftijdsgroep van inwonende kinderen 2016

Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage, Statistiek en Onderzoek 2017.

Niet of minder dan 1 keer per maand sporten naar leeftijdsgroep van inwonende kinderen 2016

Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage, Statistiek en Onderzoek 2017.

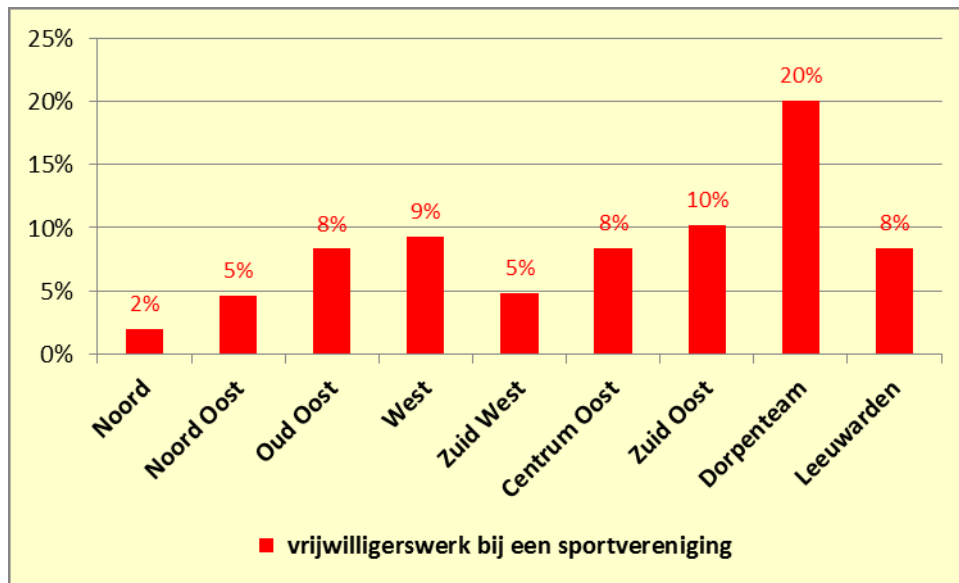
4a. Vrijwilligerswerk bij een sportvereniging per wijk 2010 - 2016

In de dorpen wordt vaker aan vrijwilligerswerk bij een sportvereniging gedaan dan in de stadswijken.

vrijwilligerswerk bij een sportvereniging 2010 - 2016	2010	2012	2014	2016	4 jaars- gemiddelde
10: Binnenstad	5%	6%	5%	4%	5%
20: Transvaalwijk & Rengerspark	6%	8%	11%	13%	9%
21: Bilgaard & Havankpark e.o.	7%	7%	5%	0%	5%
22: Vrijheidswijk	12%	10%	9%	4%	9%
23: Lekkum e.o.	25%	24%	13%	16%	19%
24: Blitsaerd	14%	3%	6%	4%	7%
30: Oldegalileën & Bloemenbuurt	9%	8%	6%	4%	7%
31: Tjerk Hiddes & Cambuursterhoek	7%	9%	8%	14%	10%
32: Vlietzone	3%	5%	6%	6%	5%
33: Oranjewijk & Tulpenburg	9%	5%	15%	10%	10%
34: Heechterp	10%	5%	8%	11%	9%
35: Schieringen	7%	5%	14%	0%	6%
36: Camminghaburen	12%	9%	5%	4%	8%
40: Achter de Hoven	5%	2%	8%	14%	7%
41: Schepenbuurt	4%	3%	10%	7%	6%
42: Wielenpôle	0%	2%	12%	2%	4%
43: Huizum-Oost	10%	6%	9%	15%	10%
44: Huizum-West	13%	10%	9%	4%	9%
45: Aldlân	10%	17%	17%	8%	13%
46: Nijlân	5%	4%	6%	6%	5%
50: Zuiderburen	29%	18%	9%	11%	17%
51: Wirdum & Swichum e.o.	38%	38%	28%	14%	30%
52: Wytgaard e.o.	33%	28%	14%	16%	23%
53: Goutum e.o.	20%	17%	15%	16%	17%
54: Techum			5%	6%	5%
61: Vossepark & Helicon	10%	21%	4%	14%	12%
62: Vogelwijk & Muziekwijk	8%	5%	7%	5%	6%
63: Valeriuskwartier & Magere weide	4%	4%	7%	10%	6%
64: Westeinde	9%	13%	3%	6%	8%
70: Wergea & Warten e.o.			21%	18%	19%
71: Reduzum e.o.			22%	24%	23%
72: Grou e.o.			18%	20%	19%
73: Jirnsum e.o.			23%	26%	24%
	10%	10%	9%	8%	9%

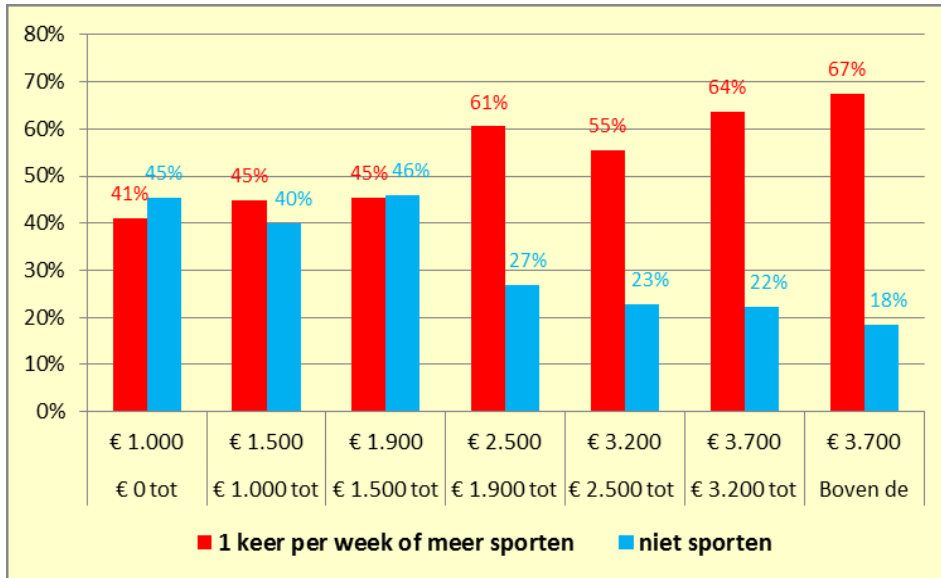
Bron wijk-enquête 2010, 2012, 2014, 2016. Noot: de jaren 2010 en 2012 zijn niet helemaal vergelijkbaar met 2014, want de antwoord categorieën in die jaren waren wat breder gesteld. Noot: De gegevens van Blitsaerd, Wielenpôle, Schepenbuurt en Wytgaard zijn niet voldoende betrouwbaar vanwege de geringe respons. Het vier-jaar-gemiddelde in de laatste kolom geeft het meest betrouwbare beeld. Het gemiddelde van het vrijwilligerswerk bij sportverenigingen in de dorpen is in het algemeen hoger dan dat in de stadswijken.

4b. Vrijwilligerswerk bij een sportvereniging per wijkteamgebied in 2016

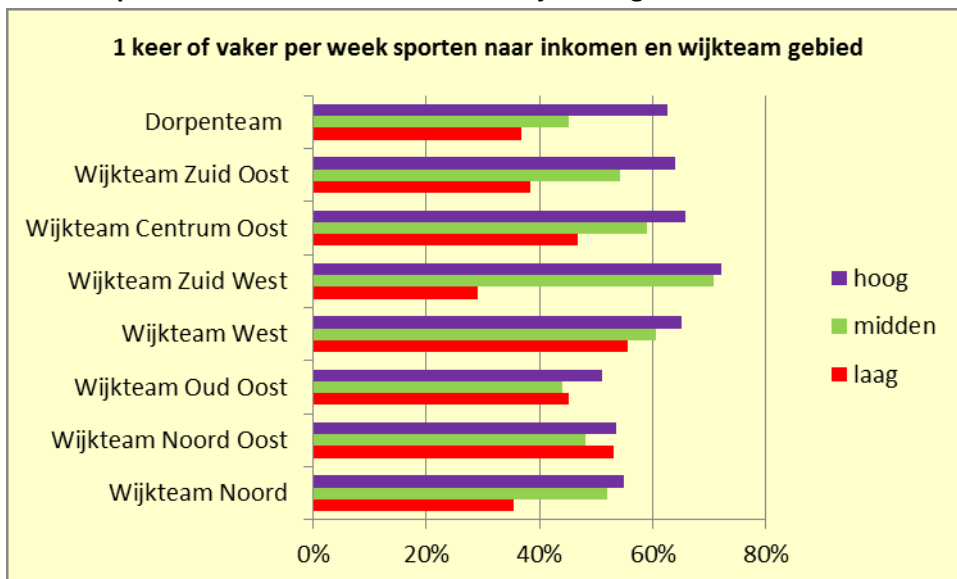
Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage, Statistiek en Onderzoek 2017. Het gemiddelde van het vrijwilligerswerk bij sportverenigingen in het dorpenteam is minimaal twee keer zo hoog als dat in de stadswijkteams gebieden.

5. Sportdeelname van volwassenen en het inkomen in 2016

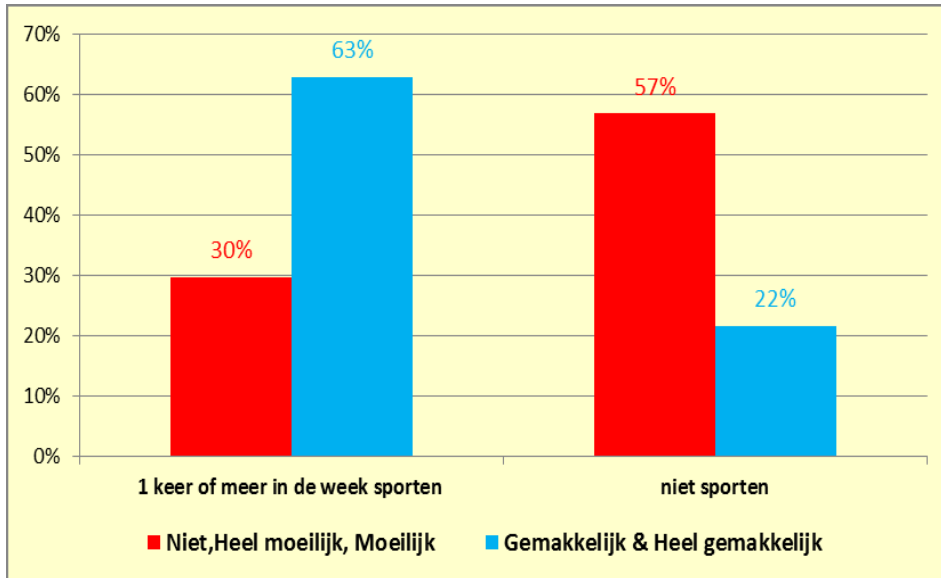
Bron wijkenquête 2016. Noot: De wel en niet sporters zijn in de laagste inkomensklassen allebei zo rond de 40%. Bij de midden en hogere inkomens zien we het aandeel dat wel sport toenemen tot 60% terwijl het niet sporten zakt naar zo rond de 20%.

5b. Sportdeelname naar inkomen en wijkteam gebied in 2016

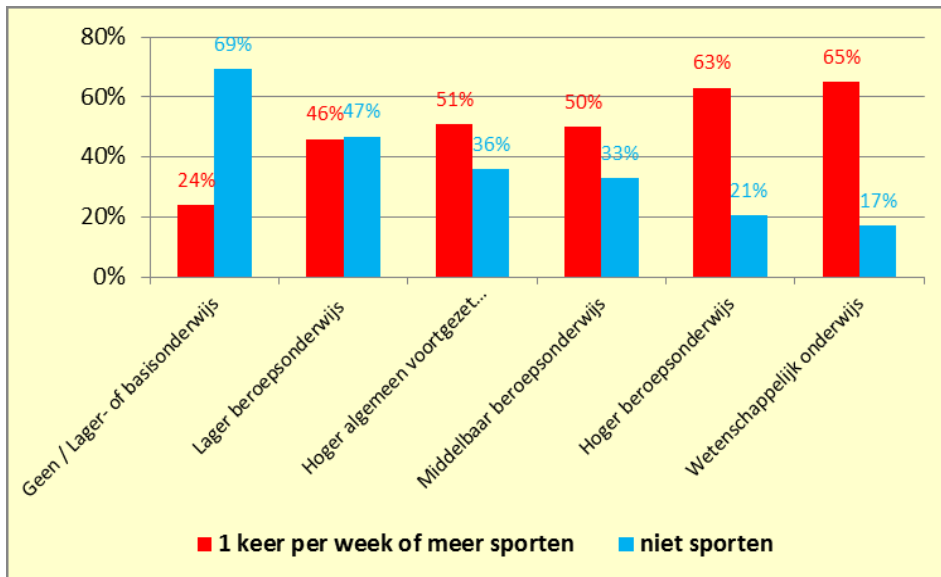
Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. De hoge inkomens sporten vaker dan de midden en lage inkomens.

6. Sportdeelname van volwassenen en rond kunnen komen in 2016

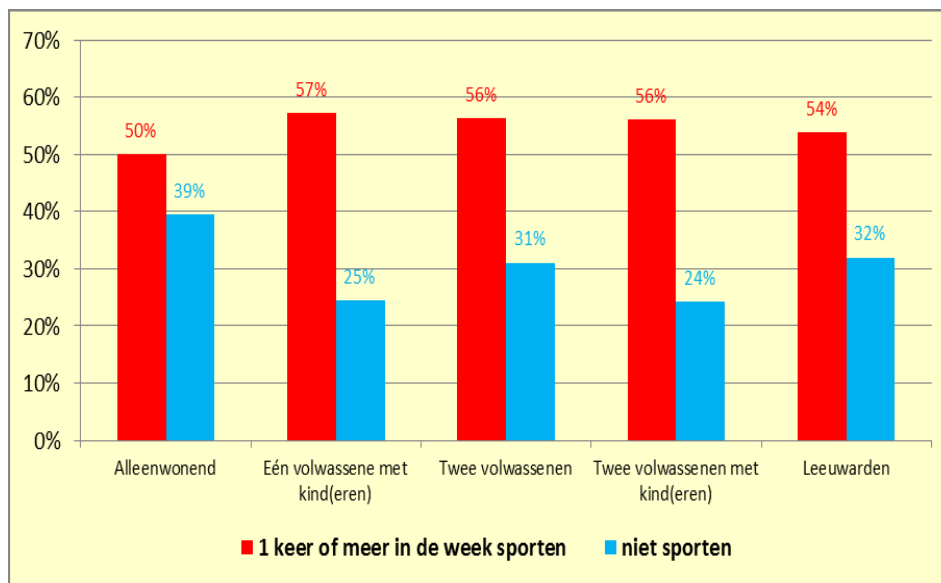
Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. Noot: Bij inkomen en sportdeelname zagen we dit patroon al, bij 'rond kunnen komen' is het patroon nog duidelijker.

7. Sportdeelname van volwassenen en het opleidingsniveau in 2016

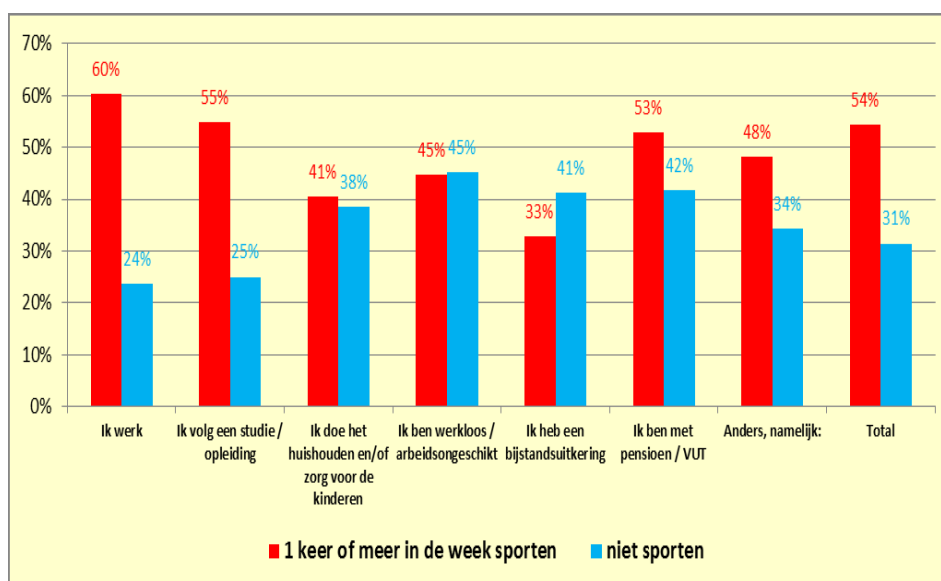
Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. We zien bij het opleidingsniveau ongeveer hetzelfde beeld als bij inkomen en sport.

8. Sportdeelname van volwassenen en de gezinssamenstelling 2016

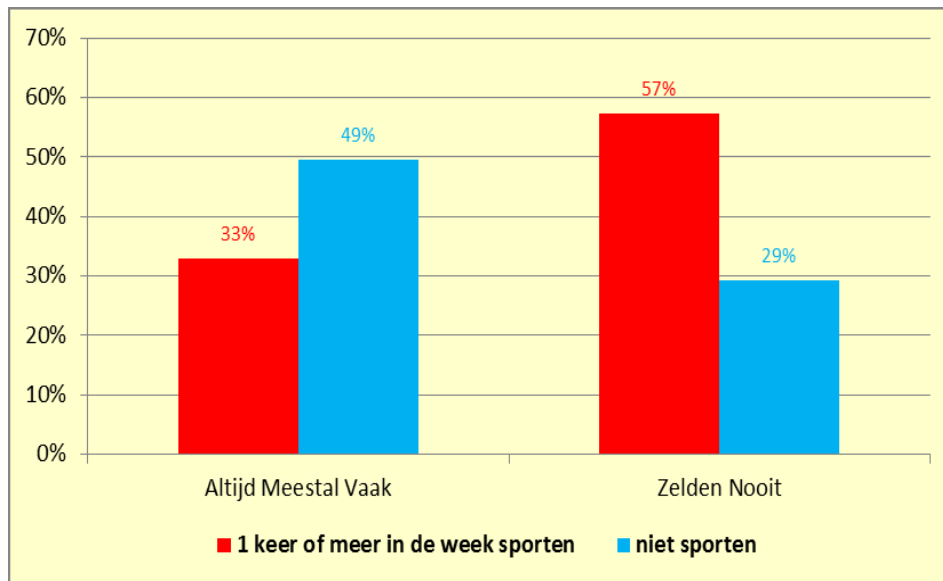
Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. Noot: De niet sporters komen het vaakste (39%) voor bij de alleenwonenden. Het Leeuwarder gemiddelde van niet sporten ligt op 32%.

9. Sportdeelname van volwassenen en de hoofdbezigheid 2016

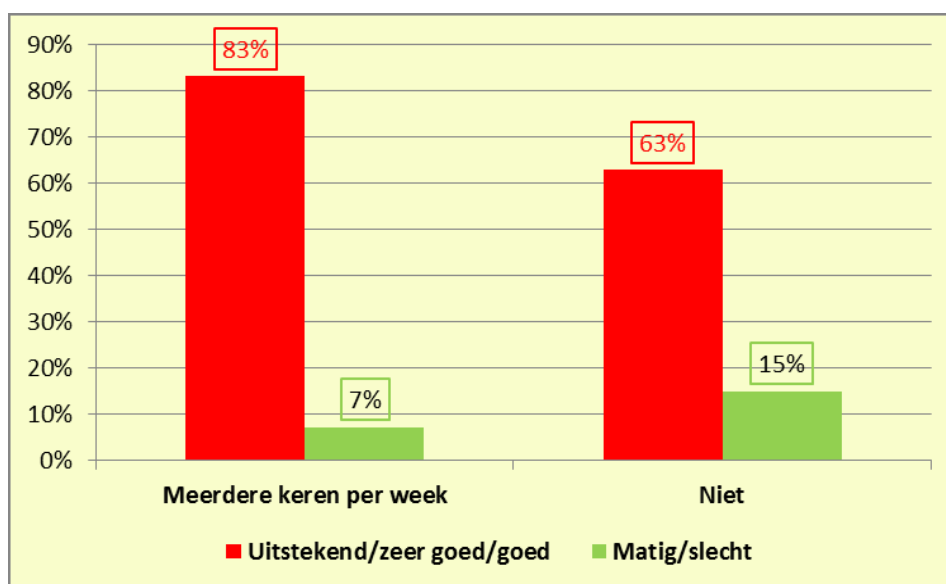
Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. Noot: De niet sporters komen het minst vaak (24%) voor bij de werkenden en het vaakste bij mensen met een bijstandsuitkering (41%) en werklozen/arbeidsongeschikten (45%). Het Leeuwarder gemiddelde van sporten ligt op 54% en van het niet sporten op 32%.

10. Sportdeelname van volwassenen en eenzaamheid in 2016

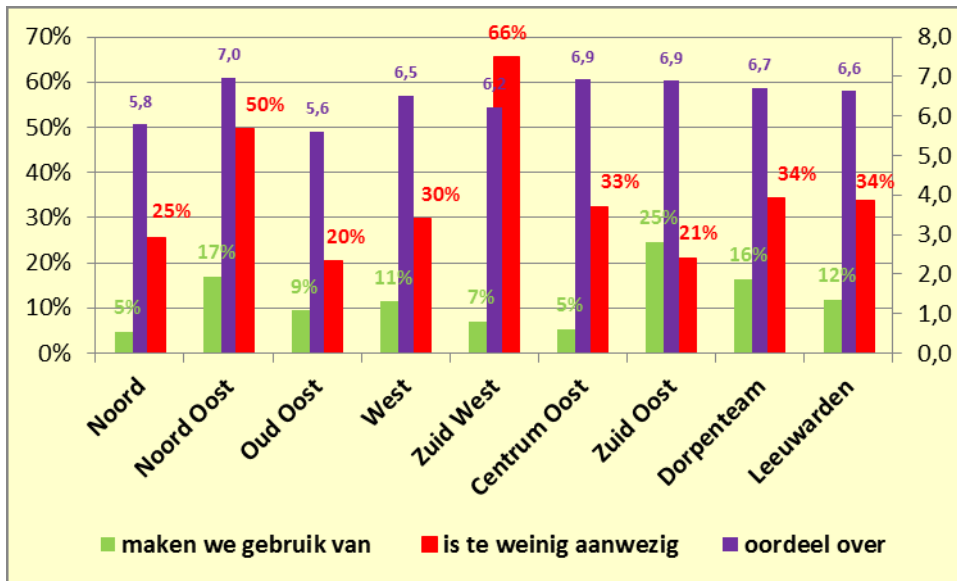
Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. Noot: Mensen die vaak sporten voelen zich minder eenzaam.

11. Sportdeelname van volwassenen en gezondheid in 2016

Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. Noot: Mensen die meerdere keren per week sporten vinden hun gezondheid beter dan zij die niet sporten.

12. Sportveldjes en voetbalkooien gebruik, aanwezigheid en rapportcijfer per wijkteam gebied in 2016

Bron wijkenquête 2016. Bewerking door Rapportage Statistiek en Onderzoek 2017. In Zuid Oost is het gebruik maken van de sportveldjes/voetbalkooien het hoogste met 25%, daarna volgen Noord Oost (17%) en het Dorpenteamgebied (16%) Het laagst is het gebruik van deze voorziening in Noord en Centrum Oost ieder met 5%. In West wordt door 66% aangegeven dat deze voorziening te weinig aanwezig is. Er is geen eenduidige relatie tussen het gebruik, aanwezigheidsoordeel en waardering van deze voorziening.